

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. C. wnosił o dokonanie działu spadku po A. C. oraz zniesienie współwłasności początkowo przez przyznanie wszystkich składników majątkowych na rzecz uczestnika postępowania E. B., zaś na jego rzecz spłaty w wysokości odpowiadającej jego wartości w majątku podlegającym podziałowi lub zarządzenie sprzedaży lokalu mieszkalnego. Ostatecznie na rozprawie w dniu 29 czerwca 2021 r. wnioskodawca wniósł o przyznanie lokalu mieszkalnego na jego rzecz ze spłatą na rzecz uczestnika postępowania. Wnioskodawca wnosił również o uwzględnienie poniesionych nakładów z majątku osobistego na majątek podlegający podziałowi w postaci kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego w okresie od 31 grudnia 2017 r. oraz rozliczenia spłaty długów A. C. dokonanych przez niego po dniu 30 grudnia 2017 r.

Wnioskodawca K. C. reprezentowany był w sprawie przez pełnomocnika z urzędu, który wniósł o przyznanie na swoją rzecz z tego tytułu wynagrodzenia.

Ponadto postanowieniem z dnia 1 lipca 2019 r. Sąd zwolnił wnioskodawcę od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Uczestnik postępowania E. B. przyłączył się do wniosku co do zasady, wnosząc jednakże o przyznanie lokalu mieszkalnego na jego rzecz. Wnosił ponadto o rozliczenie poniesionych przez niego w okresie od 31 grudnia 2017 r. nakładów na lokal mieszkalny w postaci kosztów utrzymania lokalu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. C. i K. C. zawarli związek małżeński w dniu 30 sierpnia 2008 r. Przed zawarciem związku małżeński nie zawierali umów majątkowych (bezsporne).

A. C. zmarła dnia 30 grudnia 2017 r. Spadek po A. C. nabyli w udziałach po 1/2 części mąż K. C. i syn E. B. (akta I Ns 74/18).

W skład majątku wspólnego A. C. i K. C. wchodzi:

1. kwota uzyskana ze sprzedaży samochodu osobowego marki H. (...) nr rej. (...) w wysokości 900,00 zł (dziewięćset złotych);
2. meble kuchenne o łącznej wartości 510,00 zł (pięćset dziesięć złotych);
3. kuchenka gazowa marki (...) o wartości 132,00 zł (sto trzydzieści dwa złote);
4. lodówka marki A. o wartości 276,00 zł (dwieście siedemdziesiąt sześć złotych);
5. stół biały o wartości 215,76 zł (dwieście piętnaście złotych siedemdziesiąt sześć groszy);
6. dwa stołki kuchenne o łącznej wartości 58,54 zł (pięćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt cztery grosze);
7. wyposażenie kuchni (sztućce, szklanki, kubki, talerze, miski, garnki) o łącznej wartości 387,90 zł ((trzysta osiemdziesiąt siedem złotych dziewięćdziesiąt groszy);
8. maszynka do mięsa ZELMER model (...) o wartości 173,40 zł (sto siedemdziesiąt trzy złote czterdzieści groszy);
9. blender marki TAURUS typ R 300 o wartości 51,07 zł (pięćdziesiąt jeden złotych siedem groszy);
10. mikser marki ZELMER typ 181.7 o wartości 33,00 zł (trzydzieści trzy złote);

11. pralka marki ZELMER o wartości 301,32 zł (trzysta jeden złotych trzydzieści dwa grosze);
12. szafka na buty o wartości 53,46 zł (pięćdziesiąt trzy złote czterdzieści sześć groszy);
13. dywan o wymiarach 1,00 x 1,5 m o wartości 42,00 zł (czterdzieści dwa złote);
14. lustro o wymiarach 0,40 m x 1,5 m o wartości 96,00 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych);
15. odkurzacz marki ZELMER typ 450.0. (...) o wartości 145,47 zł (sto czterdzieści pięć złotych czterdzieści siedem groszy);
16. meblościanka w kolorze olchy o wartości 420,00 zł (czterysta dwadzieścia złotych);
17. dywan o wymiarach 3,00 m x 4,00 m o wartości 144,00 zł (sto czterdzieści cztery złote);
18. wersalka o wartości 150,00 zł (sto pięćdziesiąt złotych);
19. stół i cztery krzesła o łącznej wartości 296,82 zł (dwieście dziewięćdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt dwa grosze);
20. telewizor marki B. (...) cale model (...) o wartości 317,40 zł (trzysta siedemnaście złotych czterdzieści groszy);
21. rower górski marki K. (...) o wartości 509,70 zł (pięćset dziewięć złotych siedemdziesiąt groszy);
22. środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym nr (...) prowadzonym przez (...) Bank (...) S.A. w W. w wysokości 976,92 zł (dziewięćset siedemdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze);
23. środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym nr (...) prowadzonym przez (...) Bank S.A. w W. w wysokości 2903,63 zł (dwa tysiące dziewięćset trzy złote sześćdziesiąt trzy grosze);
24. środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym nr (...) prowadzonym przez (...) Bank S.A. w W. w wysokości 103,93 zł (sto trzy złote dziewięćdziesiąt trzy grosze);
25. środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym walutowym nr (...) prowadzonym przez (...) Bank S.A. w W. w wysokości 5,06 EUR (pięć euro sześć centów), stanowiące równowartość kwoty 23,15 zł (dwadzieścia trzy złote piętnaście groszy) według kursu średniego NBP dla euro według stanu na dzień 23 lipca 2021 r.;

tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 9221,47 zł. Ruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego znajdują się w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w C. przy ul. (...) (informacje banków i historie rachunków k. 50, 258, 260 – 266, 82, 241 – 257, 98, 207, 224 – 235, 237, 236, umowa sprzedaży k. 301, opinia biegłego sądowego w zakresie wyceny ruchomości mgr inż. K. N. k. 146 - 165, zeznania wnioskodawcy K. C. k. 36 – 37, 179 - 180, zeznania uczestnika postępowania E. B. k. 37 – 38, 180).

Ponadto A. C. przysługiwało spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku wielorodzinnym w C. przy ul. (...), wchodzącego w skład zasobów mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w C., dla którego Sąd Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...). Przedmiotowe prawo do lokalu mieszkalnego A. C. nabyła przed zawarciem związku małżeńskiego. Wartość tego prawa wynosi 187000,00 zł (wydruk z KW (...) k. 45 – 50, opinia biegłego sądowego w zakresie wycen nieruchomości mgr inż. J. J. k. 107 – 135).

W lokalu mieszkalnym po 30 grudnia 2017 r. zamieszkiwał K. C.. W okresie od października 2018 r. do kwietnia 2019 r. w lokalu zamieszkiwali: K. C. oraz E. B. wraz z partnerką E. R. i małoletnim dzieckiem. Od maja 2019 r. K. C. nie zamieszkuje w tym lokalu z uwagi na wymianę zamków w drzwiach wejściowych przez E. B. i nieudostępnienie kompletu kluczy (bezsporne).

Po 30 grudnia 2017 r. K. C. poniósł nakłady w łącznej wysokości 8098,63 zł z tytułu czynszu za lokal mieszkalny nr (...) położony w C. przy ul. (...), w tym 3.01.2018 r. – 500,00 zł, 12.02.2018 r. – 692,92 zł, 29.03.2018 r. – 512,85 zł, 8.06.2018 r. – 1043,46 zł, 11.07.2018 r. – 541,95 zł, 10.08.2018 r. – 546,22 zł, 14.09.2018 r. – 546,42 zł, 16.10.2018 r. – 512,47 zł, 13.11.2018 r. – 545,14 zł, 21.12.2018 r. – 512,44 zł, 12.02.2019 r. – 168,27 zł, 5.03.2019 r. – 517,37 zł, 27.03.2019 r. – 559,12 zł, 10 lipca 2020 r. – 900,00 zł. W okresie od października 2018 r. do kwietnia 2019 r. E. B. płacił należności związane z korzystaniem w lokalu wynikające ze zużycia energii elektrycznej oraz wody. Łącznie zapłacił z tego tytułu 507,57 zł, w tym za wodę 17.12.2018 r. – 29,67 zł, 14.01.2019 r. – 118,97 zł, 8.02.2019 r. – 67,24 zł, 17.04.2019 r. – 143,26 zł oraz za energię elektryczną 17.04.2019 r. – 148,43 zł (zaświadczenie (...) w C. k. 220 – 221, dowody wpłaty k. 68).

Ponadto K. C. dokonał spłaty należności z tytułu umowy leasingu z dnia zawartej przez A. C. i K. C. z (...) S.A. we W. w łącznej wysokości 69946,21 zł. Środki na spłatę tych należności pochodziły z uzyskanego przez K. C. zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej, w tym bezpośrednio na rzecz leasingodawcy – 54782,33 zł oraz w sprawie egzekucyjnej Km 1516/17 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie J. R. prowadzącej egzekucję na rzecz leasingodawcy na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 10 sierpnia 2017 r. wydanego przez Sąd Rejonowy Wrocław – Fabryczna we Wrocławiu w postępowaniu nakazowym w sprawie I Nc 1459/17 przeciwko dłużnikom solidarnym A. C. i K. C. kwotę 15163,88 zł (akta Km 1516/17, historia rachunku k. 224 – 235).

A. C. i K. C. zawarli w dniu 18 maja 2017 r. umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego z (...) Bank S.A. w W.. Z tytułu spłaty zadłużenia wynikającego z tej umowy K. C. po 30 grudnia 2017 r. uiszczył na rzecz banku łącznie kwotę 36340,64 zł, w tym po 1270,04 zł przez okres 15 miesięcy (styczeń – kwiecień 2018 r., czerwiec – listopad 2018 r., luty 2019 r., kwiecień 2019 r., czerwiec – lipiec 2019 r., wrzesień 2019 r.) oraz w dniu 5 listopada 2019 r. jednorazowo kwotę 17290,04 zł (umowa kredytu k. 198 – 202, historia spłaty k. 214).

K. C. zamieszkuje obecnie w wynajmowanym lokalu mieszkalnym. Z tego tytułu płaci czynsz w wysokości 1000,00 zł miesięcznie oraz należności za media. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Pracuje jako kierowca zawodowy samochodów ciężarowych, obecnie na trasach krajowych. Otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1900 złotych oraz rentę rodzinną w wysokości około 1200 złotych (bezsporne).

E. B. zajmuje wraz z partnerką i dwojgiem małoletnich dzieci lokal mieszkalny nr (...) położony w C. przy ul. (...). Wcześniej rodzina mieszkała u ojca E. R.. Pracuje jako tynkarz; zarabia około 2000 – 2500 złotych miesięcznie. E. R. nie pracuje. Dzieci są małoletnie. Oprócz tego ma małoletnie dziecko z inną partnerką, które przebywa na terenie Anglii. Wysokość alimentów wynosi 400,00 zł miesięcznie; ma zadłużenie z tego tytułu. Nie płaci czynszu za zajmowany lokal; płaci wyłącznie należności za zużycie wody (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy PR. (...)2019 Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie, akt I Ns 74/18 Sądu Rejonowego w Ciechanowie oraz akt Km 1516/17 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie J. R., zebranych w sprawie dokumentów powołanych powyżej, opinii biegłych sądowych w zakresie wycen nieruchomości mgr inż. J. J. (k. 107 – 135) oraz w zakresie wyceny ruchomości mgr inż. K. N. (k. 146 – 165) oraz zeznań wnioskodawcy K. C. (k. 36 – 37, 179 – 180) i uczestnika postępowania E. B. (k. 37 – 38, 180).

Skład majątku podlegającego podziałowi Sąd ustalił na podstawie zeznań stron oraz przedstawionych w sprawie dokumentów dotyczących stanu rachunków bankowych na dzień 30 grudnia 2017 r. tj. ustania wspólności majątkowej małżeńskiej A. C. i K. C. z uwagi na jej śmierć oraz dowodu sprzedaży pojazdu marki H. (...) nr rej. (...). Bezspornym było pomiędzy stronami, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego A. C. nabyła przed zawarciem związku małżeńskiego.

Wysokość spłaconych przez wnioskodawcę K. C. zobowiązań powstałych przed ustaniem małżeńskiej wspólności ustawowej, a spłaconych po jej ustaniu wynika z akt sprawy egzekucyjnej Km 1516/17 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie J. R., zawartych umów oraz historii rachunków bankowych. Wskazać jedynie należy, że – wbrew przekonaniu wnioskodawcy – zarówno spłata zadłużenia z tytułu umowy leasingu, jak i z tytułu

umowy kredytu konsolidacyjnego, była spłatą długu wspólnego A. C. i K. C., a nie długu osobistego A. C., co wynika wprost z umowy kredytu konsolidacyjnego z dnia 19 maja 2017 r. oraz treści tytułu wykonawczego, stanowiącego prawomocny nakaz zapłaty z dnia 10 sierpnia 2017 r. wydany przez Sąd Rejonowy Wrocław – Fabryczna we Wrocławiu w postępowaniu nakazowym w sprawie I Nc 1459/17. Uczestnik postępowania E. B. nie kwestionował tych spłat, przyznając jednocześnie, że nie spłacał żadnych należności z tych tytułów.

Odnosząc się do kwestii zapłaty należności związanych z ponoszeniem kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego (czynsz, media) bezsporne były pomiędzy wnioskodawcą i uczestnikiem postępowania ustalenia co do okresu wspólnego zamieszkiwania w lokalu przez strony po 30 grudnia 2017 r., ilości osób zamieszkujących w lokalu, jak też ponoszenia przez wnioskodawcę K. C. czynszu, zaś przez uczestnika postępowania E. B. opłat za wodę i energię elektryczną. Wskazać należy, że wysokość ponoszonych kosztów w zakresie czynszu oraz kosztów zużycia wody wynika wprost z informacji spółdzielni mieszkaniowej, w której zasobach znajduje się przedmiotowy lokal mieszkalny, zaś wysokość należności za zużycie energii elektrycznej z przedstawionego przez uczestnika postępowania E. B. dowodu wpłaty, którego wnioskodawca nie kwestionował. Nie mają natomiast znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy dowody uiszczenia przez uczestnika postępowania E. B. należności za zużycie wody w okresie od maja 2019 r., gdyż od maja 2019 r. – co bezsporne – w lokalu zamieszkiwał wyłącznie uczestnik postępowania ze swoją rodziną: partnerką i dwojgiem małoletnich dzieci, a zatem płacił wyłącznie koszty zużycia wody przez własną rodzinę.

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że z dniem 30 grudnia 2017 r. ustala małżeńska wspólność ustawowa pomiędzy wnioskodawcą K. C. a jego żoną A. C. wskutek jej śmierci. Spadek po A. C. nabyli wnioskodawca K. C. i uczestnik postępowania E. B. po 1/2 części.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 43 § 1 kpc oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Przy uwzględnieniu kwestii dziedziczenia po A. C., uznać należy, że w zakresie składników wchodzących w skład majątku wspólnego K. C. i A. C., wnioskodawcy K. C. przysługuje udział w wysokości 3/4 części, zaś uczestnikowi postępowania w wysokości 1/4 części.

Podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej nie został w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym uregulowany w sposób samodzielny. Stosownie bowiem do art. 46 kro w sprawach nie unormowanych w artykułach poprzedzających, do podziału majątku, który był objęty wspólnością ustawową, stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Przepis ten nakazuje zatem do podziału majątku wspólnego odpowiednie stosowanie przepisów o dziale spadku tzn. przede wszystkim art. 1035, 1037 – 1046 kc. Przepisy te również nie regulują kwestii dziale spadku w sposób wyczerpujący i samodzielny, lecz odsyłają co do kwestii w nich nie uregulowanych do przepisów o zniesienie współwłasności w częściach ułamkowych tzn. art. 210 kc i nast.

Zgodnie zatem z art. 1038 § 1 kc w zw. z art. 46 kro sądowy podział majątku wspólnego powinien obejmować cały majątek wspólny. Jednakże z ważnych powodów może być ograniczony do części spadku.

Podobne odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o dziale spadku oraz zniesieniu współwłasności zawierają przepisy kodeksu postępowania cywilnego, gdyż art. 567 § 3 kpc nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów o dziale spadku, a więc art. 680 kpc i nast., które z kolei – w art. 688 kpc – odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3.

W związku z powyższym Sąd – stosownie do art. 682 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc dokonał ustaleń w zakresie obecnej sytuacji rodzinnej i majątkowej wnioskodawcy K. C. i uczestnika postępowania E. B.. Jednocześnie Sąd ustalił w pkt I postanowienia skład i wartość majątku wspólnego podlegającego podziałowi (art. 684 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc).

Z tych względów Sąd ustalił wartość majątku podlegającego podziałowi na łączną kwotę 196221,47 zł, z tym zastrzeżeniem, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, stanowiącego majątek osobisty A. C., przysługuje wnioskodawcy K. C. i uczestnikowi postępowania E. B. w udziałach po 1/2 części, zaś prawo

własności pozostałych składników majątkowych, wchodzących w skład majątku wspólnego A. C. i K. C., przysługuje wnioskodawcy K. C. w $\frac{3}{4}$ części, zaś uczestnikowi postępowania E. B. w $\frac{1}{4}$ części. Z tych względów Sąd uznał, że łączna wartość udziałów przysługujących E. B. wynosi 95805,37 zł, w tym $\frac{1}{2}$ wartości spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego tj. 93500,00 zł oraz $\frac{1}{4}$ wartości pozostałych składników majątkowych tj. 2305,37 zł ((...),47 x $\frac{1}{4}$).

Niewątpliwie, wnioski stron w zakresie sposobu podziału majątku były sprzeczne, w szczególności co do sposobu podziału w zakresie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, ostatecznie zarówno wnioskodawca, jak i uczestnik postępowania wnosili o przyznanie na swoją rzecz tego składnika majątkowego ze splatą na rzecz drugiej strony postępowania.

Sąd dokonał podziału majątku wspólnego przez jego podział w naturze na części odpowiadające wartości udziałów, przy uwzględnieniu wniosków stron. Sąd miał na uwadze treść art. 623 kpc, zgodnie z którym sąd uwzględnia wszelkie okoliczności zgodnie z interesem społeczno – gospodarczym. Różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne. Sąd miał na uwadze, że wprawdzie znaczna część majątku wspólnego znajduje się w wyłącznym posiadaniu uczestnika postępowania E. B., jednakże ma to miejsce dopiero od maja 2019 r., a zatem wpływ uczestnika postępowania na stan i stopień zużycia wyposażenia mieszkania nie był znaczący, zaś udział wnioskodawcy we współwłasności tych ruchomości wynikający z jego udziału w majątku wspólnym i z tytułu spadkobrania po A. C. jest znacznie wyższy niż udział uczestnika postępowania. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że wprawdzie wnioskodawca posiada taki sam udział w głównym składniku majątkowym jakim jest prawo do lokalu mieszkalnego jak uczestnik postępowania, jednakże z uwagi na swoją sytuację majątkową daje lepszą gwarancję dokonania spłaty z tego tytułu na rzecz uczestnika postępowania.

W związku z powyższym Sąd przyznał na rzecz wnioskodawcy K. C. wszystkie składniki majątkowe, w tym lokal mieszkalny i ruchomości znajdujące się obecnie w posiadaniu uczestnika postępowania E. B..

Uznać zatem należy, że uczestnikowi postępowania E. B. przysługuje – co do zasady – spłata w wysokości odpowiadającej wartości jego udziałów w majątku wspólnym z tytułu dziedziczenia po A. C. oraz w jej majątku osobistym w łącznej wysokości 95805,37 zł. Sąd odroczył wnioskodawcy K. C. termin płatności powyższej należności na okres jednego roku od dnia uprawomocnienia się postanowienia, zastrzegając jednocześnie rygor zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności. Sąd odraczając termin płatności dopłaty należnej uczestnikowi postępowania E. B. miał na uwadze, że wprawdzie dochody wnioskodawcy K. C. nie są wysokie, jednakże w wyniku podziału uzyska składnik majątkowy pozwalający mu na uzyskanie środków finansowych na dokonanie spłaty np. przez zaciągnięcie kredytu hipotecznego.

Jednocześnie Sąd w pkt IV postanowienia nakazał uczestnikowi postępowania E. B. wydanie wnioskodawcy K. C. składników majątkowych przyznanych na rzecz wnioskodawcy, a znajdujących się w posiadaniu uczestnika postępowania, w tym lokalu mieszkalnego, w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia. Wskazać należy, że uczestnik postępowania wraz z rodziną zamieszkiwał w innym lokalu mieszkalnym, a następnie zajął przedmiotowy lokal, ponosząc koszty jego utrzymania w nieznaczej części, naruszając prawo współwłaściciela do zamieszkiwania w tym lokalu w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego. Wyznaczony czas pozwole, zdaniem Sądu, na znalezienie innego lokalu mieszkalnego i wyprowadzenie się uczestnika postępowania. Zgodnie z art. 624 zd. 2 kpc, jeżeli w wyniku podziału całość rzeczy lub jej część przypadnie współwłaścicielowi, który nie włada tą rzeczą lub jej częścią, sąd w postanowieniu o zniesieniu współwłasności orzeknie również co do jej wydania lub opróżnienia przez pozostałych współwłaścicieli pomieszczeń znajdujących się na nieruchomości, określając stosownie do okoliczności termin wydania rzeczy lub opróżnienia pomieszczeń.

Zdaniem Sądu, problem orzeczonej spłaty należy rozpatrywać również w kontekście poniesionych przez strony nakładów z ich majątków osobistych na majątek podlegający podziałowi. Zgodnie bowiem z art. 1034 § 1 kc do chwili działy spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe. Jeżeli jeden ze spadkobierców spełnił świadczenie, może on żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości ich udziałów.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 26 czerwca 2015 r. w sprawie I ACa 1676/14, rozliczenie wydatków, nakładów i innych świadczeń z majątku wspólnego na rzecz majątku odrębnego lub odwrotnie, a także rozliczenie długów jednego z małżonków zaspokojonych z majątku wspólnego następuje w postępowaniu nieprocesowym wówczas, gdy toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej, przewidziane w przepisach art. 567 kpc. Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach dopuszcza możliwość przeprowadzenie takiego rozliczenia, wskazując, że roszczenie każdego z małżonków o zwrot nakładów i wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny nie wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków, a sąd orzeka o tym zwrocie wyłącznie na wniosek, a nie z urzędu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1997 r. w sprawie II CKN 395/97, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1970 r. w sprawie III CRN 527/69).

Sąd ustalił zatem, że wnioskodawca K. C. poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny (spłaty długów) w łącznej wysokości 106286,85 zł, w tym:

1. w łącznej wysokości 69946,21 zł tytułem spłaty na rzecz wierzyciela (...) S.A. we W.;
2. w łącznej wysokości 36340,64 zł tytułem spłaty na rzecz wierzyciela (...) Bank S.A. w W..

Ponadto wnioskodawca K. C. poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek podlegający podziałowi w postaci zapłaty kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego (czynsz) w okresie po 30 grudnia 2017 r. w łącznej wysokości 8098,63 zł.

Sąd zasądził od uczestnika postępowania E. B. na rzecz wnioskodawcy K. C. tytułem zwrotu części tych nakładów kwotę 30621,02 zł.

Odnosząc się szczegółowo do kwestii zwrotu wskazanych powyżej nakładów wskazać należy, że – jak wskazano powyżej – wierzytelności przysługujące (...) S.A. we W. oraz (...) Bank S.A. w W. stanowiły dług wspólny (solidarny) małżonków A. C. i K. C., co wynika z umowy kredytu konsolidacyjnego oraz treści tytułu wykonawczego. Stąd też obowiązek zwrotu obciążający uczestnika postępowania E. B. odpowiada jego udziałowi w spadku po A. C. ale stosownie do jej udziału w majątku wspólnym, a zatem co do $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2} \times \frac{1}{2}$). Uczestnik postępowania E. B. zobowiązany jest zatem do zwrotu z tego tytułu kwoty odpowiednio: spłata leasingu – 17486,55 zł ((...),21 x $\frac{1}{4}$) oraz spłata kredytu konsolidacyjnego – 9085,16 zł ((...),64 x $\frac{1}{4}$).

Odmienne kwestia zwrotu nakładów kształtuje się w przypadku zwrotu nakładów w postaci zapłaty przez wnioskodawcę K. C. czynszu w okresie od dnia 30 grudnia 2017 r. w łącznej wysokości 8098,63 zł. Jak wskazano powyżej, prawo do lokalu przysługuje wnioskodawcy i uczestnikowi postępowania w udziałach po $\frac{1}{2}$ części z tytułu spadkobrania po A. C. i w takim stosunku zobowiązani są do pokrywania należności na rzecz spółdzielni mieszkaniowej.

Jeżeli chodzi natomiast o kwestię zwrotu nakładów ponoszonych przez uczestnika postępowania E. B. związanych z kosztami zużycia wody i energii elektrycznej, sposób ich rozliczenia należy, zdaniem Sądu, ukształtować inaczej. W tym bowiem przypadku wysokość należności uzależniona jest wprost od zużycia, a zatem i od ilości osób korzystających z wody i energii elektrycznej. Bezsprzeczne jest pomiędzy stronami, że wnioskodawca przebywał w lokalu mieszkalnym wyłącznie do kwietnia 2019 r., a zatem zobowiązany jest do uczestniczenia w ponoszeniu tych kosztów wyłącznie do tego czasu. Sąd ustalił, że uczestnik postępowania w okresie do kwietnia 2019 r. włącznie poniósł koszty zużycia wody i energii elektrycznej w łącznej wysokości 507,57 zł. W tym okresie w lokalu zamieszkiwały cztery osoby: wnioskodawca, uczestnik postępowania, jego partnerka i małoletnie dziecko. Wnioskodawca zobowiązany jest zatem do zwrotu tych kosztów na rzecz uczestnika postępowania E. B. proporcjonalnie do ilości osób zamieszkujących w lokalu tj. w $\frac{1}{4}$, a zatem kwoty 126,89 zł (507,57 x $\frac{1}{4}$).

Termin zapłaty powyższych należności Sąd odroczył zarówno wnioskodawcy K. C., jak i uczestnikowi postępowania E. B., na okres jednego roku od uprawomocnienia się postanowienia, podobnie jak termin płatności należnej uczestnikowi postępowania E. B. spłaty z tytułu działu spadku, podobnie zakreślając rygor płatności odsetek

ustawowych za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności. Oczywistym jest, że każda ze zobowiązanych stron, może potrącić swoją wierzytelność do wysokości wierzytelności niższej stosownie do art. 498 kc.

Sąd obciążył strony kosztami postępowania w równym stosunku stosownie do art. 520 § 1 kpc, mając na uwadze, że wnioskodawca korzystał w niniejszym postępowaniu ze zwolnienia od kosztów sądowych w całości.

W związku z powyższym Sąd, stosownie do art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 113 cyt. ustawy nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od uczestnika postępowania E. B. kwotę 500,00 zł tytułem połowy opłaty sądowej, od której wnioskodawca został zwolniony oraz 2168,14 zł tytułem zwrotu połowy kosztów opinii biegłego sądowego oraz kosztów dokumentacji bankowej, poniesionych tymczasowo z sum budżetowych, orzeczonych prawomocnymi postanowieniami z dnia 15 stycznia 2020 r., 16 marca 2020 r., 8 września 2020 r., 12 marca 2021 r.; koszty postępowania orzeczone przedmiotowymi postanowieniami w pozostałym zakresie przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Ponadto Sąd przyznał adw. W. K. wynagrodzenie za pełnienie obowiązków pełnomocnika z urzędu wnioskodawcy K. C. w wysokości 3600,00 zł wraz z podatkiem VAT w wysokości 23 % od tej sumy; koszty postępowania w tym zakresie przejmując na rachunek Skarbu Państwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu Sąd ustalił stosownie do § 11 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w zw. z § 8 pkt 6 cyt. rozporządzenia.

W pozostałym zakresie Sąd zniósł koszty postępowania pomiędzy stronami związane z ich udziałem w sprawie.